

Съобщение за пресата

Люксембург, 17 януари 2022 г.

Приносът от ЕС за увеличаване на енергийната ефективност в предприятията не може да се определи

В публикувания днес специален доклад на Европейската сметна палата (ЕСП) се призовава за изясняване на приноса на подпомагането от ЕС за енергийна ефективност в предприятията. Одиторите заключават, че средствата от ЕС не са насочени в достатъчна степен към нуждите на предприятията. А очакваните резултати, въпреки че е невъзможно да бъдат измерени с настоящата рамка за мониторинг, вероятно ще дадат само скромнен принос за постигане на целите на ЕС за енергийната ефективност. Наред с другото, одиторите откриха данни за това, че редица проекти е можело да постигнат успех и без публична подкрепа.

Енергийната ефективност е важна част от целта на ЕС за въглеродно неутрална икономика до 2050 г. Все още обаче са необходими значителни усилия и предприятията имат важна роля в това отношение. Ето защо, наред с мерки на самите държави членки, ЕС е отпуснал значителни средства за подпомагане на повишаването на енергийната ефективност в предприятията през периода 2014—2020 г.

Одиторите отбелязват, че планираното равнище на подкрепа по политиката на сближаване на ЕС е намаляло през последните години — от пакет на обща стойност 3,2 млрд. евро през 2016 г. на 2,4 млрд. евро през 2020 г. Освен това по-голямата част от средствата са насочени само към няколко държави членки. Пет от тях (Чешката република, Полша, Германия, Италия и България) са получили около две трети от отпуснатите средства за енергийна ефективност в предприятията.

Настоящото съобщение за пресата има за цел да представи основните послания на специалния доклад, приет от Европейската сметна палата. Пълният текст на доклада е публикуван на eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

„Подобряването на енергийната ефективност в предприятията, независимо от сектора им, е от решаващо значение, ако ЕС иска да постигне целта си за намаляване на емисиите с поне 55 % до 2030 г.“, посочи Само Йереб, членът на ЕСП, който отговаря за доклада. „До момента обаче реалното въздействие на подпомагането от ЕС върху енергийната ефективност в предприятията остава неясно.“

В доклада се поставя въпросът относно реалната добавена стойност на финансирането от ЕС. Ясно е, че безвъзмездната финансова помощ от ЕС е от значение, когато предприятията вземат инвестиционни решения. В повечето случаи обаче подпомогнатите инвестиции вече са били планирани. С други думи, много проекти са щели да се случат и без подкрепата от ЕС. Одиторите отбелязват, че дори без публична подкрепа инвестирането в енергийна ефективност като цяло е ефикасно. Според прогнозните оценки е по-евтино да се спести една единица енергия, отколкото да се заплати за същото количество електроенергия — преобладаващо използвания енергиен източник. Това твърдение е още по-вярно след неотдашното покачване на цените на енергията.

Трудно е да се определи общата полза от финансирането от ЕС. Одиторите отбелязват, че не е възможна оценка на изпълнението на равнище ЕС: националните органи имат показатели, но те се различават в отделните държави членки, а понякога дори и в отделните програми в една и съща държава членка.

Поради липсата на обобщена информация на равнище ЕС одиторите направиха свои собствени изчисления. Според тях потенциалните икономии, генерирани от съфинансираните проекти в предприятията, представляват приблизително 0,3 % от усилията, необходими за постигане на целите на ЕС за енергийната ефективност за 2030 г. Като цяло, финансираните от ЕС проекти за енергийна ефективност ще имат скромнен принос за постигането на целите на ЕС.

Обща информация

Директивата относно енергийната ефективност е основният правен инструмент на ЕС в областта на енергийната ефективност. С нея се изисква държавите членки да въведат мерки за постигане на националните цели за енергийна ефективност, което съответно ще допринесе за постигането на общите цели на ЕС. В своите национални планове за действие във връзка с енергийната ефективност държавите членки определят мерки за повишаване на ефективността на доставките, преноса и разпределението на енергия, както и мерки, приложими за крайните потребители.

Специален доклад № 2/2022 „Енергийна ефективност в предприятията — има известни икономии на енергия, но са налице слабости при планирането и подбора на проектите“ е публикуван на уебсайта на ЕСП (eca.europa.eu).

През 2020 г. ЕСП публикува доклад относно [инвестициите на ЕС за енергийна ефективност в жилищни сгради](#) и доклад относно [действията на ЕС във връзка с екопроектирането и енергийното етикетиране](#).

Европейската сметна палата представя своите специални доклади пред Европейския парламент и Съвета на ЕС, както и пред други заинтересовани страни, като националните парламенти, бизнеса и представители на гражданското общество. По-голямата част от препоръките, отправени от ЕСП в нейните доклади, се изпълняват.

Контакт с пресслужбата

Пресслужба на ЕСП: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu — Моб. тел.: (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu — Моб. тел.: (+352) 691 553 547